

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Затверджено Вченою радою
(протокол № 11 від « 30 » 05 2023 р.)
Голова Вченої ради М. О. Фролов

Введено в дію наказом ректора
від « 05 » 06 2023 р. № 24

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«ПОЛІТОЛОГІЯ»

Рівень вищої освіти: **третій**

Ступінь вищої освіти: **доктор філософії**

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 052 Політологія

Кваліфікація: **доктор філософії у галузі «05 Соціальні та поведінкові науки»**

за спеціальністю «052 Політологія»

Запоріжжя 2023

АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ

Гарант освітньо-наукової програми

_____ (Л. С. Хорішко)
(підпис)

ПОГОДЖЕНО

Завідувач відділу аспірантури і докторантури

_____ (О. П. Єфіменкова)
(підпис)

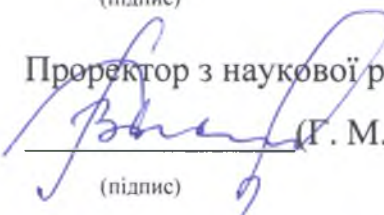
Начальник відділу моніторингу якості освіти і ліцензування

_____ (М. А. Томченко)
(підпис)

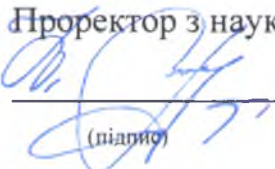
Голова Наукового товариства студентів, аспірантів і докторантів

_____ (О. Р. Руднік)
(підпис)

Проректор з наукової роботи

_____ (Г. М. Васильчук)
(підпис)

Проректор з науково-педагогічної роботи

_____ (Ю. О. Каганов)
(підпис)

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (ступеня доктора філософії) «Політологія» з галузі знань «05 Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю «052 Політологія» визначає передумови доступу до навчання; розкриває зміст освітньої та наукової складових підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти; зазначає обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії; містить перелік загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей та програмних результатів навчання; встановлює вимоги до контролю якості вищої освіти. Є основою для формування індивідуальних навчальних планів та індивідуальних планів наукової роботи здобувачів.

Освітньо-наукова програма розроблена відповідно до таких нормативних документів:

- Закон України [«Про вищу освіту»](#) від 01.07.2014 р. № 1556-VII;
- постанова КМУ від 23.11.2011 р. № 1341 [«Про затвердження Національної рамки кваліфікацій»](#);
- постанова КМУ від 30.12.2015 р. № 1187 [«Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»](#);
- постанова КМУ від 23.03.2016 р. № 261 [«Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах \(наукових установах\)»](#);
- постанова КМУ від 12.01.2022 р. № 44 [«Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти \(наукової установи\) про присудження ступеня доктора філософії»](#);
- наказ МОН від 01.06.2016 р. № 600 [«Про затвердження та введення в дію](#)

Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти»;

- наказ МОН України від 11.07. 2019 р. № 977 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»;
- наказ МОН від 30.04.2020 № 584 «Про унесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти».

Освітньо-наукова програма враховує сучасні тренди та рекомендації щодо розвитку третього рівня вищої освіти в Європейському просторі вищої освіти:

- Зальцбурзькі принципи – I (Salzburg-I). Bologna Seminar «Doctoral Programmes for the European Knowledge Society» (Salzburg, 3–5 February 2005). Conclusions and Recommendations;
- Зальцбурзькі принципи – II (Salzburg-II). Salzburg II Recommendations. European Universities' Achievements since 2005 in Implementing the Salzburg Principles. Brussels. European University Assosiation, 2010;
- Принципи інноваційної докторської підготовки (Principles for Innovative Doctoral Training). Exploration of the implementation of the Principles for Innovative Doctoral Training in Europe: Final Report European Commission, DGRTD Reference: ARES (2011) 932978;
- Зальцбург – вперед (Salzburg Forward). Doctoral Education – Taking Salzburg Forward. Implementation and New Challenges. Brussels, European University Assosiation, 2016;
- Сучасна докторська освіта в Європі: підходи та інституціональні структури. Doctoral Education in Europe Today: Approaches and Institutional Structures. Survey. Berlin, European University Association, 2019;
- Докторська освіта в Європі: сучасні розробки та тенденції. Doctoral education in Europe: current developments and trends. Based on the results of the 2021 EUA-CDE survey.

Освітньо-наукова програма враховує досвід аналогічних програм вітчизняних закладів вищої освіти, зокрема Донецького національного університету ім. В. Стуса, Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова, Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича, а також зарубіжних – Ягелонського університету (м. Краків, Польща) та Карлівського університету (м. Прага, Чехія).

Освітньо-наукова програма розроблена робочою групою у складі:

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, вчене звання, посада, основне місце роботи (навчання)
1.	Хорішко Лілія Сергіївна, гарант ОНП	Доктор політичних наук, доцент, професор кафедри політології, Запорізький національний університет
2.	Горло Наталя Віталіївна	Доктор політичних наук, доцент, професор кафедри політології, Запорізький національний університет
3.	Цокур Євген Георгійович	Доктор політичних наук, доцент, професор кафедри політології, Запорізький національний університет
4.	Лепська Наталія Володимирівна	Кандидат політичних наук, доцент кафедри політології, Запорізький національний університет
5.	Міщенко Анастасія Сергіївна	аспірантка кафедри політології
6.	Кудінов Ігор Олексійович	Співкерівник ГО «Союз соціальних технологів України»

Рецензії та відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи (навчання), організація (об'єднання), яку представляє (при наявності)
<i>Заклади вищої освіти (наукові установи)</i>		
1.	Арабаджиєв Дмитро Юрійович	Доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри загальноправових та політичних наук Національного університету “Запорізька політехніка”
2.	Польовий Микола Анатолійович	Доктор політичних наук, професор кафедри політології та державного управління Донецького національного університету ім. В. Стуса

<i>Підприємства, організації</i>		
1.	Яцина Юлія Олександрівна	Громадська організація «Союз соціальних технологів України»
2.	Яновська Любов Іванівна	Директор Запорізького регіонального центру підвищення кваліфікації
<i>Випускники освітньо-наукової програми або програми, що їй передувала</i>		
1.	Руднева Анна Олегівна	Кандидат політичних наук, доцент кафедри політології Запорізького національного університету
2.	Жужа Лілія Олександрівна	Кандидат політичних наук, доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін КЗ вищої освіти «Хортицької національної навчально-реабілітаційної академії» Запорізької обласної ради
3.	Заболотна Марія Федорівна	Кандидат політичних наук, заступник міського голови м. Оріхова
<i>Зарубіжні рецензенти</i>		
	Русецький Володимирович	Олександр Директор Кавказького інституту регіональної безпеки Кавказького міжнародного університету (Грузія)

Профіль освітньо-наукової програми

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти	Запорізький національний університет
Офіційна назва освітньо-наукової програми	Освітньо-наукова програма «Політологія»
Тип програми	освітньо-наукова
Рівень вищої освіти Ступінь вищої освіти Галузь Спеціальність Освітня кваліфікація	третій (освітньо-науковий) доктор філософії 05 Соціальні та поведінкові науки 052 Політологія доктор філософії у галузі «05 Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 052 Політологія
Професійна кваліфікація Кваліфікація в дипломі	не присвоюється доктор філософії у галузі «05 Соціальні та поведінкові науки» зі спеціальності «052 Політологія»
Цикл / рівень	FQ-EHEA – третій цикл EQF-LLL – 8 рівень НРК України – 8 рівень
Тип диплома та обсяг освітньо-наукової програми	диплом доктора філософії, одиничний термін навчання – 4 роки (у т.ч. освітня складова – 2 роки) освітня складова: 48 кредитів ЄКТС наукова складова: проведення власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації; публікація статей за темою дисертації
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію освітньої програми від 19.05.2023 р. № 4341 Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти
Передумови	наявність освітнього ступеня магістра (другий рівень вищої освіти)
Форми навчання	денна, заочна, вечірня
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньо-наукової програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення освітньо-наукової програми	http://phd.znu.edu.ua
2. Мета/цілі освітньо-наукової програми	
<p>Метою програми є підготовка докторів філософії за спеціальністю 052 «Політологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», які здатні використовувати набуті компетентності для здійснення науково-дослідної, науково-педагогічної, науково-практичної діяльності в умовах сучасної політичної дійсності, на високому рівні володіють понятійно-категоріальним апаратом та аналітично-дослідницьким інструментарієм політичної науки, сприяючи розвитку її пріоритетних напрямів, впровадженню актуальних сучасним викликам інновацій, необхідних для оптимізації процесів державотворення в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення, спрямованих на реалізацію євроінтеграційного та євроатлантичного курсу України.</p> <p>Цілями ОНП є:</p> <ul style="list-style-type: none"> – формування у здобувача компетентностей, необхідних для здійснення високопрофесійної 	

- наукової, педагогічної та практичної діяльності за спеціальністю 052 «Політологія», що сприятимуть ефективній інтеграції у європейський та світовий науково-освітній простір;
- сприяння розвитку у здобувачів критичного мислення та дослідницьких навичок, необхідних для поглибленого розуміння сутності політичних явищ і процесів, здійснення аналізу та прогнозування сучасних тенденцій політичного розвитку на глобальному, національному та регіональному рівнях;
 - формування умінь та навичок, необхідних для розробки практичних рекомендацій для стейкхолдерів державного та приватного сектору щодо розв'язання актуальних проблем суспільно-політичного розвитку держави в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення з метою оптимізації процесів європейської та євроатлантичної інтеграції;
 - забезпечення необхідних умов і ресурсів, необхідних для проведення здобувачем наукового дослідження, оприлюднення його результатів у вигляді публікацій;
 - засвоєння здобувачем сучасних методик викладання у закладах вищої освіти;
 - надання постійного консультативного супроводу в процесі написання та підготовки до процедури захисту дисертації здобувачем наукового ступеня доктор філософії.

Місія університету (згідно зі [Стратегією розвитку ЗНУ](#) [Стратегією розвитку ЗНУ в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення на 2023-2025 рр.](#) полягає у формуванні якісного людського капіталу, необхідного для оптимізації процесів повоєнного відновлення та реалізації євроінтеграції. Цьому сприяє лідерський потенціал ЗНУ в освіті, науці, міжнародній діяльності, громадському служінні, розвитку технологій та формуванні ціннісної парадигми випускників. В ОНП вказана місія реалізується через набуття здобувачами відповідних компетентностей, спрямованих на оптимізацію процесів державотворення України у контексті процесів європейської та євроатлантичної інтеграції в умовах сучасної політичної дійсності.

3. Характеристика освітньо-наукової програми

<p>Предметна область</p>	<p>Об'єкт(и) вивчення та/або діяльності: політичні відносини між акторами та інститутами на місцевому, національному та глобальному рівні (politics, policy, polity), влада та урядування, політичні інститути та процеси, публічна політика, світова політика та політика окремих країн, міжнародних організацій та регіонів, воєнно-політичні (безпекові) аспекти взаємодії політичних суб'єктів.</p> <p>Цілі навчання: набуття здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та дослідницько-інноваційної діяльності у сфері політології, застосовувати наукову методологію у дослідницькій та педагогічній діяльності, виконувати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: основні поняття, концепції, принципи сучасної політичної теорії; політичні відносини; політичні процеси, політичні актори; політичні інститути; громадянське суспільство; політичні трансформації; політичні комунікації; політична система; політична влада; військова та безпекова політика; політичні конфлікти на локальному, регіональному, національному та глобальному рівнях.</p> <p>Методи, методики та технології: кількісні та якісні методи політологічних досліджень, технології та інструментарій аналізу політичної сфери, сучасні цифрові технології.</p> <p>Інструменти та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні ресурси та програмні продукти, які застосовуються у практичній політичній діяльності та дослідній роботі у сфері політичних наук.</p>
<p>Орієнтація освітньо-наукової програми</p>	<p>Академічна – відповідно до Міжнародної стандартної класифікації освіти (ISCED 2011 / UNESCO)</p>

<p>Основний фокус освітньо-наукової програми</p>	<p>Програма спрямована на формування та розвиток загальних і професійних компетентностей у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» зі спеціальності 052 «Політологія».</p> <p>Програма фокусує увагу на актуальних тенденціях розвитку політичної науки, окреслює потенційні напрями науково-дослідницької діяльності здобувачів, забезпечує набуття компетентностей, необхідних для розв'язання комплексних проблем у сфері професійної діяльності.</p> <p>Ключові слова: <i>політика, геополітика, влада, політичні відносини, національна політика, регіональна політика, політичні інститути, політичні процеси, політична поведінка, політична культура, політична ідеологія, політичні еліта, політичне лідерство, політична аналітика, політичні технології.</i></p>
<p>Особливості освітньо-наукової програми</p>	<p>Освітньо-наукова програма забезпечує поєднання теоретичного та практичного аспектів підготовки фахівців у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» зі спеціальності 052 «Політологія», здатних конкурувати на ринку праці в умовах сучасної політичної дійсності. Теоретичний аспект підготовки сприяє засвоєнню сучасних тенденцій розвитку політичних інститутів та процесів як в Україні, так і в міжнародному політичному просторі. Практичний аспект підготовки забезпечує формування професійних компетенцій, необхідних для здійснення експертно-аналітичної діяльності та використання політичних технологій з метою оптимізації процесів державотворення України в контексті умов воєнного стану та повоєнного відновлення з метою оптимізації процесів європейської та євроатлантичної інтеграції.</p> <p>ОНП забезпечує широкий спектр навчальних дисциплін з формування універсальних навичок дослідника, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дослідницько-інноваційна та проєктна діяльність, що включає модуль Жана Моне «Основи європейської проєктної діяльності» за європейським проєктом 587321-EPP-1-2017-1-UA-EPPJMO-MODULE «European Project Culture» із залученням здобувачів до участі в інших проєктах за програмою Erasmus+, що реалізуються в університеті; - Академічне письмо та академічна доброчесність, що враховує результати участі ЗНУ у міжнародних проєктах сприяння академічній доброчесності в Україні SAIUP (2016-2019) та «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic Integrity and Quality Initiative – Academic IQ) (2020-2022); - Практичний курс іноземної мови для викладача-дослідника (з англomовним компонентом), що викладається із залученням закордонних фахівців та можливістю складання міжнародного екзамену Pearson Tests of English, а також враховує результати участі ЗНУ у європейському проєкті 610427-EPP-1-2019-1-EE-EPPKA2-SVHE-JP «Розвиток потенціалу підготовки учителів іноземної мови як шлях до впровадження багатомовної освіти та європейської інтеграції України» за програмою Erasmus+KA2 (2019-2022).
<p>4. Академічні права та працевлаштування випускників</p>	
<p>Академічні права випускників</p>	<p>Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих</p>
<p>Працевлаштування</p>	<p>Працевлаштування на посадах наукових і науково-педагогічних працівників у</p>

випускників	наукових установах і закладах вищої освіти, працівників найвищої кваліфікації у дослідницьких та науково-експертних установах та організаціях, наукових консультантів в органах державної влади.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p><i>Підходи та технології:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – студентоцентризований підхід у навчанні та науковій діяльності, що враховує тематику дисертацій та напрям наукових інтересів здобувачів; – навчання через дослідження, що забезпечується через синергетичну взаємодію освітньої та наукової складових; – проблемно-орієнтоване навчання, що реалізується шляхом використання евристичних та дослідницьких методів навчання; – проектно-організоване навчання, в якому проект виступає як форма, метод та результат навчання; – змішане та перевернуте навчання, що поєднує традиційні та онлайн форми, посилює роль самостійної роботи та сприяє активному засвоєнню нових знань. <p><i>Форми навчання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – лекції, практичні заняття, консультації; – педагогічна (асистентська) практика; – тренінги, вебінари, онлайн-курси, літні школи; – наукова та проектна діяльність. <p><i>Методи навчання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – інтерактивні методи («мозкові штурми», дебати, дискусії, презентації, організаційно-діяльнісні та рольові ігри; робота в групах); – методи проектування (генерації ідей, ідентифікації проблем, постановки мети і завдань, планування, трансляції цілей на результати); – методи моделювання (розробка структури статей, дисертацій, звітів, заявок, проектів тощо); – методи аналізу та рефлексії (портфоліо, есе, бенчмаркінг, кейс-метод); – методи набуття особистого досвіду наукової діяльності (робота над дисертацією, апробація результатів наукових досліджень на наукових семінарах (PhD-колоквиумах), конференціях, публікація статей, участь у розробці проектних заявок та конкурсах проектів, участь у реалізації НДР); – методи педагогічної підтримки та особистого прикладу (наставництво як безпосередня взаємодія наукового керівника та здобувача, викладача та здобувача, соціалізація в академічну спільноту, участь у професійних мережах, популяризація та стимулювання наукової діяльності та її результатів); – цифрові технології (ZOOM, Google Meet, Google Drive, Google Forms, Google Slides, Google Keep, Jamboard, Miro, Lucidchart, Learning Apps, YouTube, WordWall, Padlet, Quizlet, Mentimeter тощо).
Оцінювання	<p>Система оцінювання передбачає поточний і підсумковий контроль знань та аналіз результатів наукової роботи здобувачів.</p> <p><i>Поточний контроль</i> здійснюється викладачами на підставі опитування, тестування, само- та взаємооцінювання, а також за результатами захисту індивідуальних та групових проектів, виконання індивідуальних завдань (написання есе, CV, мотиваційного листа, анотації, рецензії на статтю, розробка елементів проектної заявки та ін.). Поточний контроль за результатами наукової роботи (проведення запланованого обсягу досліджень,</p>

	<p>розроблених розділів дисертації, кількості публікацій тощо) здійснюється науковими керівниками здобувачів.</p> <p><i>Підсумковий контроль</i> проводиться у формі екзамену або заліку за результатами вивчення навчальної дисципліни та проходження педагогічної (асистентської) практики, а також передбачає проміжну (напіврічну та річну) атестацію здобувачів щодо виконання ними індивідуальних навчальних планів та індивідуальних планів наукової роботи аспіранта.</p> <p><i>Проміжна атестація</i> проводиться на двох рівнях: перший – атестація на рівні наукового керівника та кафедри, на засіданні якої заслуховується звіт здобувача та ухвалюється відповідне рішення. Результати атестації затверджуються вченою радою факультету. Другий рівень – атестація комісією на чолі з проректором з наукової роботи (починаючи з другої атестації), до складу якої входять: завідувач відділу аспірантури і докторантури, гарант освітньо-наукової програми, декан факультету, фахівець відділу аспірантури і докторантури (секретар комісії). Атестація на другому рівні має на меті підтримку подальшої наукової діяльності аспіранта, а також виявлення проблемних питань (у тому числі попередження конфліктів) у процесі підготовки в аспірантурі та сприяння їх вирішенню з боку адміністрації ЗНУ.</p> <p><i>Присудження ступеня доктора філософії</i> відбувається за результатами публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді. До захисту допускаються здобувачі, які повністю виконали індивідуальний навчальний план та індивідуальний план наукової роботи, отримали висновок наукового керівника та висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації на підставі її публічної презентації та обговорення.</p>
--	---

6. Програмні компетентності

Вид компетентності	шифр		Відповідн. Стандарту
Інтегральна компетентність	ІК	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.	
Загальні компетентності	ЗК		
	ЗК01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу нових та комплексних ідей.	
	ЗК02	Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями, застосовувати їх у практичних ситуаціях.	
	ЗК03	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми	
	ЗК04	Здатність генерувати нові ідеї (креативність)	
	ЗК05	Здатність до критичного мислення	
	ЗК06	Здатність працювати в міжнародному середовищі, у тому числі в контексті європейської та євроатлантичної інтеграції України	

	ЗК07	Здатність розробляти проекти та управляти ними	
	ЗК08	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо	
	ЗК09	Здатність до особистісного та професійного розвитку	
	ЗК10	Здатність розв'язувати комплексні проблеми політології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності	
	ЗК11	Здатність до міжособистісної взаємодії та комунікації; володіння технікою публічних виступів, риторики та аргументації	
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК		
	СК01	Здатність до розуміння основних концепцій, історичних витоків, сучасного стану та тенденції розвитку спеціальності 052 «Політологія»; оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.	
	СК02	Здатність здійснювати планування та виконання оригінальних досліджень, досягати наукових результатів, які створюють нові знання як в предметній області, так і в міждисциплінарних напрямках, і можуть бути опубліковані у провідних вітчизняних та міжнародних наукових виданнях у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», та суміжних галузей	
	СК03	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру; оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень; складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень та комерціалізувати їх результати; здійснювати захист прав інтелектуальної власності	
	СК04	Здатність застосовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері політичних наук, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення в науковій та освітній діяльності.	
	СК05	Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та іноземною мовами, демонструвати глибоке розуміння іншомовних наукових текстів за напрямом досліджень; володіти навичками академічного письма	
	СК06	Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти у сфері політичних наук, в тому числі міждисциплінарні, з урахуванням соціальних, економічних, екологічних, міжкультурних та правових аспектів; демонструвати лідерство та відповідальність під час їх реалізації.	
	СК07	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті, зокрема забезпечувати організацію та проведення навчальних занять зі здобувачами вищої освіти зі застосуванням сучасних освітніх технологій та інноваційних методів навчання; об'єктивне оцінювання	

		здобутих результатів навчання	
	СК08	Здатність розуміти принципи функціонування та закономірності розвитку публічної політики, політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики та політики окремих країн та регіонів.	
	СК09	Здатність використовувати результати досліджень у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» для розв'язання проблем функціонування політичних інститутів та громадянського суспільства.	
7. Програмні результати навчання			
Шифр	Опис програмного результату навчання		Відповідн. Стандарту
ПРН1	Мати передові концептуальні та методологічні знання з предметної області та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.		
ПРН2	Глибоко розуміти загальні принципи, методи, методології наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері 052 Політологія та у викладацькій практиці		
ПРН3	Застосовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері політичних наук, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення в науковій та освітній діяльності.		
ПРН4	Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень, спостережень, наявні літературні дані з метою розв'язання значущих наукових та науково-прикладних проблем		
ПРН5	Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження за напрямом спеціальності та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів; оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень; складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень та комерціалізувати їх результати; здійснювати захист прав інтелектуальної власності.		
ПРН6	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми зі спеціальності 052 Політологія державною та іноземною мовами; оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних вітчизняних та міжнародних наукових виданнях з дотриманням правил академічного письма; здійснювати ефективну міжособистісну комунікацію; демонструвати навички публічних виступів, аргументації та риторики		
ПРН7	Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної наукової проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок		

ПРН8	Демонструвати системний науковий світогляд та загальний культурний кругозір; володіти техніками і технологіями критичного мислення; дотримуватися принципів академічної доброчесності та професійної етики; забезпечувати безперервний саморозвиток та самовдосконалення протягом життя	
ПРН9	Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові проблеми із врахуванням соціальних, економічних, екологічних, етичних, міжкультурних, євроінтеграційних та правових аспектів	
ПРН10	Організовувати й здійснювати освітній процес у закладах вищої освіти, використовуючи сучасні освітні технології та інноваційні методи навчання; нормативне, наукове та навчально-методичне забезпечення; відповідально та об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів; розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.	
ПРН11	Розуміти принципи функціонування та закономірності розвитку публічної політики, політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики та політики окремих країн та регіонів.	
ПРН12	Використовувати результати досліджень у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» для розв'язання проблем функціонування політичних інститутів та громадянського суспільства.	
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми		
Кадрове забезпечення	<p><i>Наукове керівництво</i> здобувачами здійснюється активними дослідниками, які мають публікації за тематикою (напрямом) дисертаційних досліджень здобувачів, беруть участь у наукових проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.</p> <p><i>Викладання навчальних дисциплін</i> здійснюється найбільш компетентними викладачами, які відповідають п.38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (Постанова КМУ від 30.12.2015 р. №1187) та мають вагомі наукові здобутки (публікації, проекти, стажування тощо) за змістом освітніх компонентів, які вони забезпечують.</p> <p>Фахівці-практики, роботодавці залучаються до організації та реалізації освітнього процесу та / або наукового консультування здобувачів</p>	
Матеріально-технічне забезпечення	<p><i>Навчальні корпуси</i> підключені до високошвидкісного Інтернету, у тому числі Wi-Fi, обладнані сучасними аудиторіями та комп'ютерними класами, зокрема наявна спеціалізована мультимедійна аудиторія для аспірантів (Зала європейських студій), яка використовується для очного та дистанційного проведення навчальних занять, наукових заходів, захистів дисертацій тощо.</p> <p><i>Соціально-побутова інфраструктура</i> включає мережу гуртожитків з достатньою кількістю місць, комбінат харчування, спортивний клуб, центр культури, кабінет психолога, спортивно-оздоровчий табір, коворкінг-центр, стадіон та ін.</p>	
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформація щодо організації навчання здобувачів розміщена на сайті ЗНУ (https://www.znu.edu.ua/) та веб-сторінках його структурних підрозділів, зокрема відділу аспірантури і докторантури (http://phd.znu.edu.ua/); навчально-методичні матеріали навчальних дисциплін (робочі програми, силабуси, презентації лекцій, методичні рекомендації, завдання для поточного та підсумкового контролю тощо) розміщені на сторінках відповідних дисциплін у системі електронного забезпечення	

	<p>навчання Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/).</p> <p>Для <i>наукової роботи</i>, пошуку наукової літератури застосовуються інформаційні ресурси наукової бібліотеки: сайт (http://library.znu.edu.ua/) та мобільний додаток LibClient (http://library.znu.edu.ua/2381.ukr.html); забезпечується доступ до ресурсів провідних світових видавництв Elsevier, Springer Nature, De Gruyter, Wiley та баз даних, у тому числі до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science та повнотекстових ScienceDirect, SpringerLink. До послуг здобувачів також інституційний репозитарій, система наукових та академічних показників СИНАП; сайти наукових фахових видань ЗНУ; запрошення на конференції.</p>
	9. Академічна мобільність
Національна кредитна мобільність	<p>Право здобувачів на кредитну мобільність реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. № 579 та внутрішнього положення ЗНУ: (http://sites.znu.edu.ua/international-relations/legal-framework/polozhennya_mobilnist.pdf). Перезарахування отриманих кредитів ЄКТС, отриманих під час участі здобувачів у програмах національної академічної мобільності здійснюється на підставі порівняння змісту навчальних програм та здобутих програмних результатів навчання.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Забезпечуються можливості для введення здобувачів у міжнародну академічну спільноту шляхом сприяння апробації результатів наукових досліджень здобувачів на міжнародних конференціях і семінарах, їх публікації у міжнародних виданнях.</p> <p>Перезарахування отриманих кредитів ЄКТС, отриманих під час участі здобувачів у програмах міжнародної академічної мобільності здійснюється на підставі порівняння змісту навчальних програм та здобутих програмних результатів навчання.</p> <p>Запорізький національний університет здійснює міжнародну співпрацю з іноземними закладами вищої освіти та освітніми й науковими інституціями. Укладені договори про співробітництво у тому числі щодо академічного обміну між Гуманітарно-Природничим університетом ім. Я. Длугоша у м. Ченстохова (Польща) та Запорізьким національним університетом. Договір про співробітництво між Люблянським університетом, м. Любляна (Словенія) та Запорізьким національним університетом, Договір між Запорізьким національним університетом та Кавказьким міжнародним університетом (м. Тбілісі) про наукове співробітництво та академічну мобільність, Договір про академічну мобільність науково-педагогічних працівників та студентів з Білефельдським університетом (Німеччина) тощо.</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>Можливе за умови володіння українською мовою на рівні B2.</p>

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Освітня складова освітньо-наукової програми

Шифр	Назва освітніх компонент	Кіл-ть кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
	Цикл загальної підготовки		
	Обов'язкові компоненти		
	<i>оволодіння мовними компетентностями</i>		
ОК1	Практичний курс іноземної мови для викладача-дослідника	6	залік, екзамен
	<i>всього</i>	6	
	<i>оволодіння загальнонауковими компетентностями</i>		
ОК2	Філософія наукової свідомості	4	залік
	<i>всього</i>	4	
	<i>набуття універсальних навичок дослідника</i>		
ОК3	Сучасні технології навчання й викладання у вищій школі	3	екзамен
ОК4	Дослідницько-інноваційна та проектна діяльність	4	екзамен
ОК5	Академічне письмо та академічна доброчесність (з англomовним компонентом)	3	залік
ОК6	Педагогічна (асистентська) практика	4	диф.залік
	<i>всього</i>	14	
	<i>Загалом за циклом загальної підготовки</i>	24	
	Цикл професійної підготовки		
	<i>здобуття глибинних знань із спеціальності</i>		
	Обов'язкові компоненти		
ОК7	Теорія та методологія політичної науки	4	екзамен
ОК8	Експертно-аналітична діяльність та прогнозування в політичній сфері	4	екзамен
ОК9	Політичні інститути та процеси	4	залік
	<i>всього</i>	12	
	Вибіркові компоненти		
ВД	Вибіркова дисципліна 1	6	залік
ВД	Вибіркова дисципліна 2	6	залік

	<i>всього</i>	12	
	<i>Загалом за циклом професійної підготовки</i>	24	
	<i>Загалом за освітньою складовою, у т. ч. вибіркових компонентів</i>	48 12 (25%)	

Перелік вибіркових компонент формується гарантом ОНП упродовж місяця після зарахування до аспірантури чергової хвилі здобувачів та затверджується на засіданні вченої ради факультету (інституту). У зазначеному переліку має бути передбачена принаймні одна дисципліна, що відповідає обраній тематиці (напрямові) наукових досліджень кожного здобувача. Перелік вибіркових дисциплін є додатком до даної ОНП.

2.2. Наукова складова освітньо-наукової програми

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, підготувати дисертацію та пройти процедуру атестації разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Невід'ємною частиною наукової складової освітньо-наукової програми є підготовка та публікації наукових статей, виступи на конференціях, семінарах (PhD-колоквіумах, круглих столах тощо).

Наукова складова освітньо-наукової програми оформлюється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта, в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в аспірантурі. Індивідуальний план наукової роботи погоджується науковим керівником та затверджується науково-технічною радою ЗНУ впродовж двох місяців з дня зарахування аспіранта на навчання.

Індивідуальний план наукової роботи аспіранта

№	Перелік та обсяг робіт	Форма контролю
1. Перший рік навчання		
1.1	Затвердження теми дисертаційної роботи та Індивідуального плану наукової роботи аспіранта (упродовж 2-х місяців після зарахування)	напіврічна та річна атестації
1.2	Аналіз літератури за темою дослідження, ідентифікація проблеми, визначення об'єкта та предмета дослідження; формулювання мети і завдань дослідження; розробка плану-проспекту дисертації	
1.3	Участь у наукових семінарах (PhD-колоквиумах) (не менше одного)	
1.4	Участь у наукових конференціях (не менше однієї)	
1.5	Написання першого розділу дисертації (або не менше 50 стор. основного тексту дисертації)	
2. Другий рік навчання		
2.1	Проведення теоретичних та експериментальних досліджень за темою дисертації	напіврічна та річна атестації
2.2	Представлення отриманих наукових результатів на наукових семінарах (PhD-колоквиумах) (не менше одного)	
2.3	Апробація результатів дисертаційного дослідження на міжнародних та вітчизняних наукових конференціях (не менше однієї)	
2.4	Публікація наукових статей у фахових виданнях України, періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором), одноосібних розділів у колективних монографіях (не менше однієї публікації)	
2.5	Написання другого розділу дисертації (або не менше 50 стор. основного тексту дисертації)	
2.6	Участь у програмах академічної мобільності, стажування у закордонних та вітчизняних наукових центрах (рекомендовано)	
2.7	Участь у розробці та реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів (рекомендовано)	
3. Третій рік навчання		
3.1	Проведення теоретичних та експериментальних досліджень за темою дисертації	напіврічна та річна атестації
3.2	Представлення отриманих наукових результатів на наукових семінарах (PhD-колоквиумах) (не менше одного)	
3.3	Апробація результатів дисертаційного дослідження на міжнародних та вітчизняних наукових конференціях (не менше однієї)	
3.4	Публікація наукових статей у фахових виданнях України, періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core	

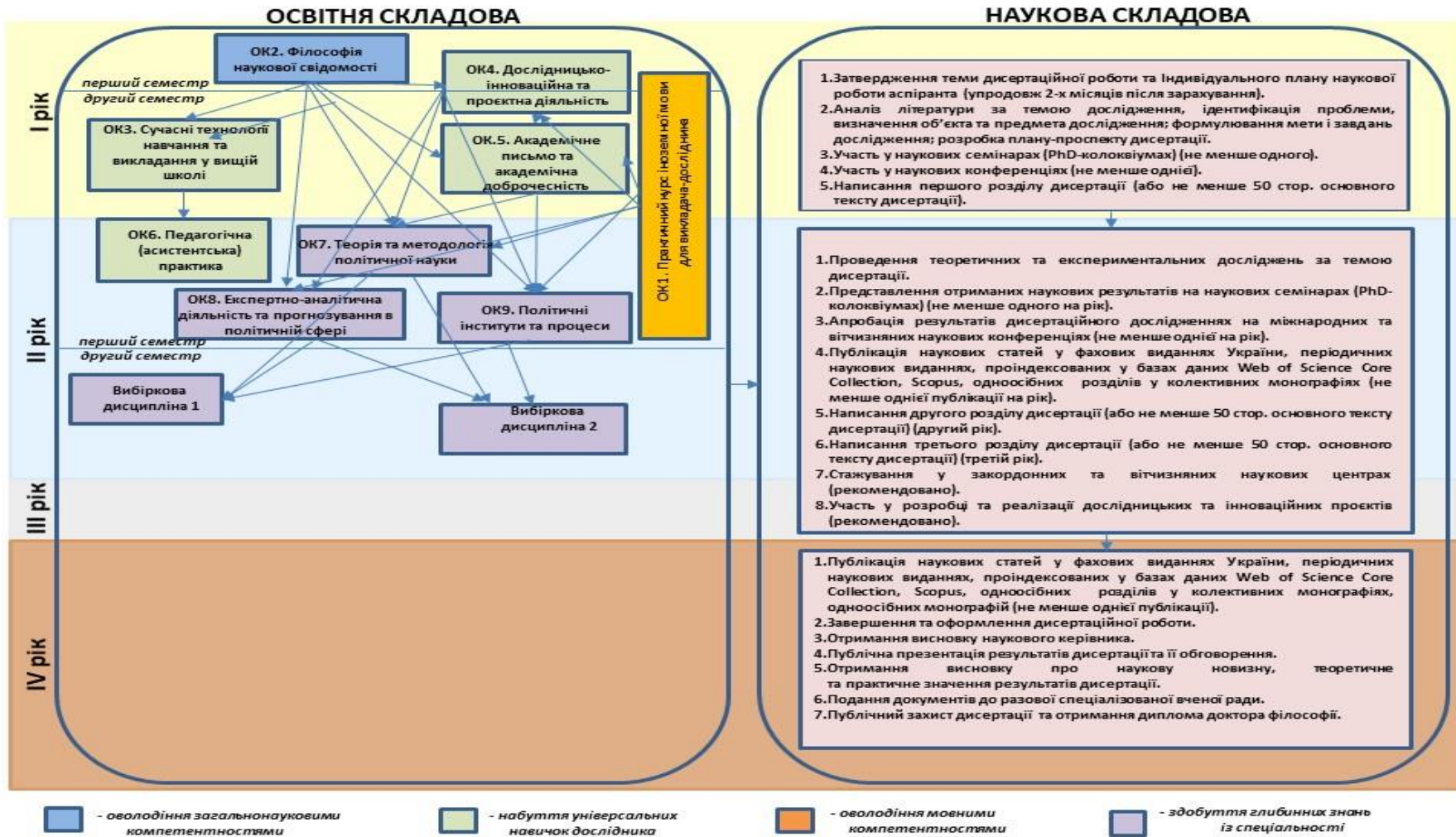
	Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором), одноосібних розділів у колективних монографіях (не менше однієї публікації)	
3.5	Написання третього розділу дисертації (або не менше 50 стор. основного тексту дисертації)	
3.6	Участь у програмах академічної мобільності, стажування у закордонних та вітчизняних наукових центрах (рекомендовано)	
3.7	Участь у розробці та реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів (рекомендовано)	
4. Четвертий рік навчання		
4.1	Завершення роботи над дисертацією	
4.2	Публікація наукових статей у фахових виданнях України, періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором), одноосібних розділів у колективних монографіях, одноосібних монографій (не менше однієї публікації)	
4.3	Оформлення дисертаційної роботи (не пізніше ніж за дев'ять місяців до завершення нормативного строку навчання)	напіврічна та річна атестації; публічна презентація результатів дисертації; захист дисертації
4.4	Отримання висновку наукового керівника (не пізніше ніж за дев'ять місяців до завершення нормативного строку навчання)	
4.4	Публічна презентація результатів дисертації та її обговорення (не пізніше ніж через місяць з дня надходження заяви)	
4.5	Отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації (не пізніше двох тижнів з дня проведення презентації)	
4.6	Подання документів до Вченої ради ЗНУ (не пізніше двох тижнів з дня отримання висновку) з метою створення разової спеціалізованої ради для захисту дисертації	
4.5	Публічний захист дисертації та отримання диплома доктора філософії	

Напрями досліджень здобувачів наукового ступеня доктора філософії

№	Тематика досліджень
1.	Внутрішньополітичні процеси в сучасній Україні.
2.	Зовнішньополітичні орієнтири української держави та механізми їх реалізації.
3.	Політичні, адміністративно-територіальні трансформації та реформи.
4.	Партійно-політичні процеси та парламентаризм.
5.	Безпекові та військово-політичні міжнародні утворення та процеси.

6.	Стратегічні комунікації в реалізації національних інтересів держави.
7.	Трансформація публічної дипломатії в умовах сучасної політичної дійсності.
8.	Стратегічні комунікації у формуванні енергетичної безпеки ЄС.
9.	Механізми регулювання міграційних процесів в ЄС.
10.	Цифрова дипломатія у формуванні іміджу держави.
11.	Політика захисту прав етнічних і національних меншин в ЄС.
12.	Регіональні політичні культури в Україні.
13.	Стратегії національної інтеграції у поліетнічній державі.
14.	Міждержавні політичні конфлікти у постіндустріальну епоху.
15.	Технології лобізму в діяльності громадських організацій.
16.	Практики громадського лобізму в українській політиці.

2.3. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів	Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді, за результатами якої видається документ встановленого зразка (диплом доктора філософії) з присвоєнням кваліфікації: Доктор філософії у галузі знань «05 Соціальні та поведінкові науки» зі спеціальності 052 «Політологія».
Вимоги до дисертації	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є кваліфікаційною науковою працею, виконаною здобувачем особисто й представленою у вигляді спеціально підготовленого рукопису українською або англійською мовою, що містить нові науково обґрунтовані результати проведених досліджень у сфері політики, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для галузі знань «05 Соціальні та поведінкові науки». Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація має бути розміщена на сайті відділу аспірантури і докторантури, розділ: « Разові спеціалізовані вчені ради ». Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії повинна мати обсяг основного тексту 6,5-9 авторських аркушів. Вимоги щодо оформлення дисертації встановлюються МОН (наказ МОН від 12 січня 2017 р. № 40).
Вимоги до публічного захисту дисертації	Вимоги до порядку подання, попередньої експертизи, у тому числі перевірки на плагіат, та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді, а також її оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗНУ визначаються Положенням про присудження наукового ступеня доктора філософії у Запорізькому національному університеті (http://phd.znu.edu.ua/page/legal/2022_znu_pol_pro_zakhist_PhD__1_.pd)

4. ПРОЦЕДУРИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Відповідно до [Стратегії розвитку ЗНУ в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення на 2023-2025 рр.](#) однією із стратегічних цілей університету є «формування якісної й конкурентоспроможної освітньої пропозиції, яка гармонійно поєднує навчальну й наукову складові, враховує очікування й ціннісні орієнтири ключових стейкхолдерів і світові тренди», що неможливо без функціонування дієвої системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти на всіх трьох рівнях (бакалавр, магістр, доктор філософії).

У ЗНУ створено освітньо-наукове середовище, що дозволяє здобувачам третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти повною мірою оволодіти

основними видами програмних компетентностей: загальнонауковими, мовними, спеціальними (предметними), набути універсальних навичок дослідника та педагогічних умінь щодо викладання у вищій школі. Освітній процес на третьому рівні вищої освіти забезпечують найдосвідченіші науково-педагогічні працівники, які мають вагомі досягнення у професійній діяльності та здійснюють викладання на високому науково-методичному рівні з використанням сучасних освітніх технологій та інноваційних методів навчання. Науковий пошук майбутніх докторів філософії здійснюється в рамках традицій численних наукових шкіл ЗНУ під науковим керівництвом досвідчених науковців, які мають публікації з тематики дисертаційних досліджень здобувачів. Науковий потенціал ЗНУ дозволяє формувати разові спеціалізовані вчені ради для захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Здобувачам створено умови щодо апробації їх наукових результатів шляхом друку статей у фахових виданнях ЗНУ, виступу на наукових/науково-практичних конференціях, участі у тематичних заходах, круглих столах, наукових семінарах, PhD-колоквіумах та ін. Велика кількість міжнародних проєктів і програм, які реалізуються в університеті, надають можливість здобувачам бути залученими до міжнародної академічної спільноти.

Для забезпечення підвищення якості вищої освіти на третьому, освітньо-науковому рівні призначено координатора PhD-програм в університеті, який здійснює вчасну розробку й оновлення локальних нормативних документів, що регулюють процес підготовки докторів філософії в ЗНУ; координує діяльність гарантів освітньо-наукових програм шляхом наповнення відповідного електронного ресурсу в Moodle «Для гарантів освітньо-наукових програм», організовує для них і груп забезпечення спеціальні тренінги, семінари якості та ін.; здійснює контроль за вчасним оновленням освітньо-наукових програм відповідно до змін у нормативній базі, пропозицій стейкхолдерів, рекомендацій

Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти; надає інформаційно-консультативну підтримку здобувачам через функціонуючі для аспірантів кожного року навчання Telegram-канали, де вони мають можливість отримати як всю актуальну інформацію щодо їхнього навчання, так і оперативні відповіді на питання, що виникають у процесі їх підготовки.

Моніторинг та перегляд освітньо-наукових програм

- 4.1. Моніторинг та періодичний перегляд освітньо-наукових програм провадиться відповідно до локальних нормативних документів ЗНУ. Процедура розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньо-наукових програм регламентується [Положенням про освітньо-наукові програми підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти \(ступеня доктора філософії\) Запорізького національного університету.](#)
- 4.2. Моніторинг та перегляд освітньо-наукових програм має на меті забезпечення взаємозв'язку між змістом навчання (освітня складова) та дослідженням здобувачів наукового ступеня доктора філософії (наукова складова).
- 4.3. До проведення моніторингу залучаються провідні фахівці факультету, роботодавці, випускники, здобувачі, а також відділ моніторингу якості освіти та ліцензування, який здійснює періодичне опитування всіх категорій стейкхолдерів та розміщує відповідні [соціологічні звіти](#) на сайті відділу. За результатами моніторингу та змін у нормативно-правовій базі здійснюється щорічне оновлення освітньо-наукових програм і навчальних планів.
- 4.4. Здобувач є не тільки замовником освітньої послуги, а й партнером у визначенні вектору наукового пошуку, розвитку наукових шкіл, якісного становлення його як дослідника і викладача під керівництвом наукового

керівника.

- 4.5. В ЗНУ запроваджене щосеместрове опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу та якості викладання навчальних дисциплін. Опитування проводиться за допомогою он-лайн сервісів в системі електронного забезпечення навчання ЗНУ MOODLE. Результати опитування враховуються при оновленні робочих програм та силабусів навчальних дисциплін, а також при внесенні змін у навчальні плани та освітньо-наукові програми підготовки докторів філософії.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників

- 4.6. Згідно [Положення про професійний розвиток науково-педагогічних працівників Запорізького національного університету](#) ЗНУ забезпечує підвищення кваліфікації та стажування НПП не рідше одного разу на п'ять років із збереженням середньої заробітної плати. Положення регулює усі формальні аспекти підвищення кваліфікації, в тому числі професійного розвитку викладачів.
- 4.7. ЗНУ створює умови для підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників як в Україні, так і за кордоном. При цьому НПП можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами, видами. Зокрема формами підвищення кваліфікації є: інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на виробництві тощо. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись. Основними видами підвищення кваліфікації є: навчання за програмою підвищення кваліфікації; стажування; участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо; наукове стажування; інформальна освіта; здобуття наукового ступеня, участь у програмах академічної мобільності.
- 4.8. Підвищення кваліфікації на базі ЗНУ здійснюють: [Центр післядипломної](#)

[освіти](#), [Школа педагогічної майстерності](#), [Центр інтенсивного вивчення іноземних мов](#). Для гарантів освітньо-наукових програм та наукових керівників аспірантів діє курс підвищення кваліфікації «Актуальні питання підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти»; для викладачів третього рівня вищої освіти - «Підвищення цифрових компетентностей співробітників Запорізького національного університету», які можна опанувати дистанційно як у синхронному, так і в асинхронному режимах.

- 4.9. В університеті щорічно здійснюється [рейтингування науково-педагогічних працівників](#) за встановленими [критеріями](#), результати якого враховуються при проведенні конкурсу на заміщення вакантних посад НПП, відзначення найкращих працівників за вагомі досягнення в професійній діяльності, кар'єрного зростання.

Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом

- 4.10. З метою інформаційно-методичного забезпечення освітнього процесу в ЗНУ функціонує єдина [система електронного забезпечення навчання ЗНУ MOODLE](#), яка, зокрема містить розроблений фахівцями ЗНУ спеціалізований модуль для автоматичного вибору здобувачами навчальних дисциплін за вибором. Для супроводу організаційно-управлінської діяльності діє єдина інформаційна система управління «Документообіг». В усіх навчальних корпусах забезпечений доступ до мережі Інтернет завдяки технології Wi-Fi.
- 4.11. Автоматизація основних функцій управління освітнім процесом запроваджено на базі системи управління освітнім процесом АСУ Деканат», «Ректорат» та введеною в дію з 2023 року АСУ «Методичний комплекс "Розклад"».

- 4.12. Інформаційне забезпечення наукової діяльності включає доступ до [он-лайн наукової бібліотеки ЗНУ](#), електронних баз даних, (у т.ч. міжнародних наукометричних баз (Scopus, Web of Science та ін.) та інших електронних бібліотечних ресурсів та сайтів наукових фахових видань ЗНУ.
- 4.13. Облік наукової роботи та виконання ліцензійних вимог науково-педагогічних працівників здійснюється на власній електронній платформі [СІНАП \(система наукових та академічних показників\)](#); функціонує й [інституційний репозитарій ЗНУ](#).

Публічність інформації про освітньо-наукові програми

- 4.14. З метою забезпечення інформаційної відкритості ЗНУ та виконання вимог Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про доступ до публічної інформації» на [головній сторінці офіційного сайті університету](#) створений спеціальний розділ «Публічна інформація», в якому зібрані посилання на всі публічні документи та інформацію загально університетського характеру.
- 4.15. Повний текст освітньо-наукових програм, навчальні плани, силабуси навчальних дисциплін, Правила прийому до аспірантури, графік освітнього процесу, розклади занять та сесій, нормативні документи, що регулюють процес підготовки докторів філософії у Запорізькому національному університеті розміщено на [сайті відділу аспірантури і докторантури ЗНУ](#). Громадське обговорення проєктів освітньо-наукових програм здійснюється у розділі «[Громадське обговорення ОНП](#)» на сайті ЗНУ.

Академічна доброчесність та запобігання й виявлення плагіату в наукових роботах

- 4.16. Забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками

освітнього процесу регламентується [Кодексом академічної доброчесності Запорізького національного університету](#) та [Положенням про порядок запобігання та виявлення академічного плагіату в кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти та дисертаціях на здобуття наукового ступеня у Запорізькому національному університеті](#).

- 4.17. Органом, що здійснює контроль за дотриманням академічної доброчесності учасниками освітнього процесу є Рада з академічної доброчесності. Факти порушення науковими, педагогічними, науково-педагогічними працівниками та особами, що навчаються, норм Кодексу виносяться на розгляд Ради з академічної доброчесності. За порушення норм академічної доброчесності здобувачі, наукові, педагогічні та науково-педагогічні працівники можуть бути притягнуті до моральної, дисциплінарної, адміністративної відповідальності відповідно до нормативних і розпорядчих документів, норм законодавства України.
- 4.18. Для запобігання та виявлення плагіату в наукових дослідженнях працівників та здобувачів вищої освіти в ЗНУ діє система запобігання та виявлення плагіату з широким використанням спеціалізованого програмного обладнання. В межах проєкту сприяння академічній доброчесності встановлені партнерські відносини та підписаний договір про співпрацю з ТОВ «Плагіат» Unicheck, яка надає можливість перевіряти роботи на плагіат та взаємні цитування.
- 4.19. Для здобувачів третього рівня вищої освіти викладається обов'язковий курс «Академічне письмо та академічна доброчесність (з англomовним компонентом)». Для додаткового інформування майбутніх докторів філософії на сайті відділу аспірантури і докторантури створено окрему сторінку [«Академічна доброчесність»](#).

5. Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам освітньо-наукової програми

ЗК, СК	Інтегральна компетентність																			
	Загальні компетентності											Спеціальні компетентності								
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9
ОК1	+	+				+			+	+	+		+			+	+			
ОК2	+	+	+		+			+	+	+				+						
ОК3	+	+		+	+			+	+	+	+				+			+		
ОК4	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+			
ОК5	+	+		+	+	+		+	+	+			+		+	+				
ОК6	+	+	+	+	+			+	+	+	+				+			+		
ОК7	+	+			+					+		+	+		+	+			+	+
ОК8	+	+	+	+				+			+	+		+	+		+		+	+
ОК9	+	+			+	+		+		+		+		+	+		+		+	+

6. Матриця відповідності програмних результатів навчання програмним компетентностям освітньо-наукової програми

ПРН	Інтегральна компетентність																			
	Загальні компетентності											Спеціальні компетентності								
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9
ПРН1	+	+	+			+	+			+		+	+	+	+			+	+	+
ПРН2	+	+			+					+		+	+	+		+	+	+	+	+
ПРН3	+	+								+			+	+	+		+	+	+	+
ПРН4	+	+		+						+		+	+	+		+			+	
ПРН5	+	+	+					+	+	+	+		+	+	+		+		+	+
ПРН6	+	+		+		+					+		+			+	+	+		
ПРН7	+	+			+					+		+	+	+	+				+	+
ПРН8	+	+	+	+	+			+	+	+	+			+					+	+
ПРН9	+	+	+	+		+	+	+	+	+			+	+		+	+			+
ПРН10	+	+						+	+	+	+				+	+		+		
ПРН11	+	+	+	+	+							+	+	+	+				+	+
ПРН12	+	+	+	+	+			+							+	+	+	+	+	+

**7.Матриця відповідності програмних результатів навчання
обов'язковим компонентам освітньо-наукової програми**

ПРН \ ОК	ПРН1	ПРН2	ПРН3	ПРН4	ПРН5	ПРН6	ПРН7	ПРН8	ПРН9	ПРН10	ПРН11	ПРН12
ОК1						+		+	+			
ОК2			+				+	+				
ОК3			+			+		+		+		
ОК4	+		+		+	+		+	+			
ОК5			+			+	+	+				
ОК6		+	+			+		+		+		
ОК7	+	+	+	+		+	+	+			+	+
ОК8	+	+	+		+		+	+	+		+	+
ОК9	+		+			+	+	+			+	+

*Додаток 1***ПЕРЕЛІК ВИБІРКОВИХ ДИСЦИПЛІН****Перелік****вибіркових дисциплін для здобувачів, зарахованих з 01 червня 2023 р.**Перелік затверджено на засіданні кафедри політології
протокол № 10 від 15.06.23 р.

№ з/п	Назва дисципліни
ВД1	Стратегії реалізації геополітичного потенціалу України.
ВД2	Технології володарювання та владоутримання: демократично-легітимаційний аспект.
ВД3	Транскордонне співробітництво в Європі.
ВД4	Публічна дипломатія.
ВД5	Сучасні технології політичного маркетингу.
ВД6	Регіональна політика в Європейському Союзі.
ВД7	Геополітичні технології.

Перелік**вибіркових дисциплін для здобувачів, зарахованих з 01 жовтня 2023 р.**Перелік затверджено на засіданні кафедри політології
протокол № 2 від 30.10.23 р.

№ з/п	Назва дисципліни
ВД1	Стратегії реалізації геополітичного потенціалу України.
ВД2	Технології володарювання та владоутримання: демократично-легітимаційний аспект.
ВД3	Транскордонне співробітництво в Європі.
ВД4	Публічна дипломатія.
ВД5	Сучасні технології політичного маркетингу.
ВД6	Регіональна політика в Європейському Союзі.

ЗМІНИ ТА ДОПОВНЕННЯ ДО ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Перелік внесених змін/доповнень	Протоколи (документи) ініціаторів змін	Протоколи Вченої ради ЗНУ
<i>Перелік змін і доповнень відносно попередньої редакції ОНП 2022 року</i>		
У підрозділі 2.1 внесено зміни до переліку освітніх компонентів, кіл-ть кредитів, форми підсумкового контролю, зокрема Цикл загальної підготовки зменшено на 6 кредитів на користь Циклу професійної підготовки. З огляду на зміну переліку освітніх компонентів: у п.3 профіля ОНП уточнено особливості ОНП щодо циклу загальної підготовки; у п.2.3 представлено оновлену структурно-логічну схему; у розділах 5-7 внесено відповідні зміни у матриці компетентностей та ПРН	Наказ ректора «Про вдосконалення ОНП підготовки доктора філософії за рез-ми зовнішнього оцінювання якості вищої освіти»	Протокол №11 від 30.05.23 р.
У п.5 профіля ОНП додано цифрові технології навчання, які використовуються в освітньому процесі	Аналіз оновлених РП, силабусів	
У п.6 профіля ОНП уточнено формулювання СК 3, зокрема, додано «складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень». У п.7 профіля ОНП уточнено формулювання ПРН5, зокрема, додано «складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень» та ПРН10, в якому додано «розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти»	Аналіз Стандартів вищої освіти для третього, освітньо-наукового рівня	
У підрозділі 2.1 перелік вибіркового компонентів винесено в окремі додатки до ОНП, які затверджуються впродовж місяця після зарахування до аспірантури чергової хвилі здобувачів	Наказ ректора «Про вдосконалення ОНП підготовки доктора філософії за рез-ми зовнішнього оцінювання якості вищої освіти»	
У підрозділі 2.2. «Наукова складова» уточнено формулювання першого і третього абзаців з огляду на зміни в нормативній базі. Також внесено доповнення до пп. 2.6 та 3.6 Індивідуального плану наукової роботи аспіранта щодо участі у програмах академічної мобільності та уточнення до пп. 4.3-4.7 щодо термінів подання і захисту дисертації	Постанова КМУ №261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня	

	доктора філософії в редакції 23.05.23 р.	
Додано Розділ 4 Процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, а Розділи 4,5,6 перейменовано в Розділи 5,6,7	Наказ ректора «Про вдосконалення ОНП підготовки доктора філософії за рез-ми зовнішнього оцінювання якості вищої освіти»	
У передмові внесено зміни до робочої групи, зокрема включено до складу групи стейкхолдера, співкерівника ГО «Союз соціальних технологів України» І. О. Кудінова	Протокол Вченої ради факультету соціології та управління № 10 від 26.05.2023 р.	
У профілі ОНП уточнено мету відповідно до Стратегії розвитку ЗНУ в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення на 2023-2025 рр.		
У Розділі 2 додано обов'язкову дисципліну циклу професійної підготовки: Політичні інститути та процеси		